

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/2 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sun6t6ria.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 c. de fiacare publicare.

Nr. 39.

Brasiovu 5 Iuniu 24 Maiu

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 4 Iuniu 1869.

Inca in 31 Maiu se tramise cercularea comitetului sasescu catra jurisdictiuni, cari se prov6ca a lua inainte lucrarile pregatit6rie pentru executarea determinatiunilor cuprinse in statutulu organicu provisoriu. Activitate si curagiu se nu ne lips6sca, ca obiecte de ocupatiune ni se oferescu din t6te partile deodata, fara se potemu face alta, decatu, unde ne vedemu distrudi, se reclamamu, rezervandune dreptulu ce ne compete, — precatu e ignoratu in lege, — pentru alti tempi; — 6r' pentru acum se ne ocupamu totu palmaculu de dreptu, ce se afla delimitatu in lege dupa egalitatea individuale, — c6 celu pucinu acela se nu ni se dej6ce, subtragundunise si atata din mane din vin'a n6stra. Cuvintele Mai. Sale din mesagiulu la inchiderea senatului imperiale, in 15 Maiu: „Austria se fia patri'a cea mare, care e chiamata a cuprinde t6te diversele sale pop6re, ori in ce limba ar' vorbi, cu asemenea dreptate, cu asemenea bunavointia, cu asemenea ingrigire de interesele si de insusitatile loru“, orce explicare li s'ar da, inca ne indreptatescu a spera, ca dreptatea in fine nu se va cufunda —; dreptatea in veci a invinsu si va invinge, numai d6ca se va cauta fara pregetu si fara restimpu cu t6ta resolutiunea. Dela activitatea n6stra depinde dar' totulu, ca-ce pe unu cadavru nimicu nu lu mai p6te ajuta, in legea lui Napoleonu, candu se plangea antierti despre molitiunea fratiloru de dincolo de Carpati, candu nu vrea se musce in marulu introducerei institutiunilor liberali, si elu n'avea manunchiu, de care se prinda inaintea poteriloru, pentru inaltierea statului romanu. —

— In Nr. 34 facuseramu intr'o nota una reflexiune la art. din Cincu mare, unde comunitatile besericesci cerura dela comite respectarea partii de dreptu, ce se cuvine romaniloru, prin o conmesurata representatiune in comunitate si officia si primira o resolutiune negativa cu imputarea, ca comunitatile besericesci nu suntu indreptatite nici chiamate a purta si a reprezenta apararea drepturiloru politice a nationaliloru loru. Corespondentele respectivu reflecta, ca particularii cu multu mai pucinu au dreptu a intreveni si a protesta in contra calcarei drepturiloru loru politice: Tertium non datur. Noi diseramu ca datur, asia, ca unde se afla in comitetu cate unulu din romani, acel'a se fia impoteritu prin plenipotentia in scrisu a propune petitiunile subscrise de toti particularii din comun'a beseric6sca si atunci nu se p6te reiepta din temeulu de susu, ci p6te ca se va confugi la altu extremu, dicunduse, ca in sasime nu se afla decatu sasi c6 si in comitate numai complexu maghiaru; dar' si atunci mai este unu refugiu la regiulu comisariu, care e investitu cu plenipotentia in privint'a normatiunei ce privesce la relegiune si nationalitate si in privint'a ocuparei oficialoru transilvane. Insistaiu, ca dreptulu pretinde lupta fara resufletu, dar' se da numai la acei, cari nu se sciu odihni fara elu.

Acestea reflexiuni dederu ocaziune lui „K. Z.“ a publica unu articulu sub titulu:

„Dr6pta representatiune romaniloru in comunele sasesci.“ Autoriulu articolului dice:

„Noi sumentu pentru dreptulu acesta, nu p6te fi nici o indoi6la despre ac6sta, intre impregiurarile de adi. Numai trebuie se desbracamu cestiunea ac6sta de caracterulu nationale. Noi nu o potemu precepe in nici unu chipu altulu, decatu c6 una cestiune a egalei indreptatiri civile individuale. In dreptulu publicu alu statului si alu municipaloru, resp. alu comuneloru la noi, in jurisdictiunile sasesci ori in comitate, noi nu aflamu altu temeiu pentru una pretensiune la alegere s6u la a fi alesu, adica la reprezentarea politica, din titulu nationali-

tatii, si nu vedemu nicairea vreo determinatiune legale, ca unu oficialu alu statului s6u alu unei corporatiuni politice trebuie se se tiene de cutare s6u cutare nationalitate.“

Dupa ce nu se afla lege positiva pentru unilateralele pretensiuni nationale ale romaniloru, sprijonite de „G. Tr.“, — intrebamu — cu ce vreu ei ale sprijoni pe acele?

Nu p6te se fia altfelu; chiaru intr'o poporime poligl6ta in statu si in comuna reprezentarea si administrarea n'au scopu curatu nationalu, limbisticu, ci au una problema de statu si civile comuna, la resolvirea careia limbele poporime vinu inainte, c6 midilocu la scopu, dar' nici decum c6 scopu insusi. Scopulu representatiunei politice e numai multiunirea intereseloru civile, adica a deosebitoru cerintie de cultura si de comuna securitate a dreptului si a administratiunei auton6me; si din punctulu acesta se plange poporimea in Ard6lu, care in multe cercuri si comune, in numeru mare, e nationala romana si inca cu totu bunulu dreptu, ca legile de alegere ei suntu apas6t6rie si vatam6t6rie.“

In sensulu acesta procede articulu pana catra fine, unde dupa ce concede, ca se afla din t6tenationalitatile barbati, cari merita increderea publica si unii, cari voru av6 si insusirile pentru oficiali eligibili, ceea ce si recomanda a se lua in considerare, apoi totusi vine la concessiunea din punctulu nationalu, ca s'ar put6 concedere comuniloru si cercuriloru singurite a prescrie unu minimumu de reprezentanti si oficiali, pe cari ar' trebui se i aiba fiacare nationalitate, dupa numerulu alegatoriloru ei in cutare cercu, d. e. la o suta s6u d6ua sute de alegatori ar' trebui in totu casulu celu pucinu unu reprezentantu, si la 10 s6u 20 reprezentanti celu pucinu unu oficialu alesu se cada pe una nationalitate; 6ra cealalte posturi ar' reman6 deschise libere cumpaniri a maioritategi alegatoriloru. Ac6sta s'ar put6 face in statute locale, pe care regimulu ar' av6 a le sprijini. Ac6sta e o propunere, care nu impedece basea reala pentru reprezentare si pentru purtarea oficialoru, si care corespunde si usului primitu in statu, ca pentru posturile, care le impartiesce regimulu, ori cum, dar' se respect6za dupa putintia — si nationalitatile. In fine propune romaniloru si sasiloru, c6 se se ocupe de ideea ac6sta, cum s'ar put6 fipsa astfelu de statute locale, inca inainte de ce ar' sosi alegerea, si inchise articulu cu cuvintele: „Multiumiti la alegerea comunala pretensiunile nationalitatiloru in realitate si pe dreptu, alegundu pe celu mai meritatu — si mai abilu — fara plecare catra una s6u catra alta nationalitate.“

Nu voimu se adormimu pe nime cu propuneri cum suntu si cele de susu, carora nu le putemu subtrage caracterulu de cointielegere, ci chiaru amu si recomanda o frati6sca cointielegere si multiunire a pretensiuniloru indreptatite in fav6rea cresteri imprumutatei incederi si infratiri, cu atatu mai vertosu, ca timpulu inca ne monit6za la asia ceva; inse statutele locale ceru a fi mai antaiu primite si intarite de regimu, c6 se aiba val6re celu pucinu temporaria, dupa cum e natur'a estorufeliu de statute, cari se modifica dupa vointi'a maioritategi locali. Cu t6te aceste noi amu crede, ca ne amu pot6 cointielege pre bine, candu amu fi drepti si amu lua de chiae pentru proportiune la representatiune si beneficiari numai sum'a tuturoru sarcineloru publice, pe totu loculu.

Catu privesce la temeiturile pretensiunei, apoi chiaru si decretulu andreanu ne dede asemenea libertati, cari inse prin statute locale se totu angustara; — 6r' cu dreptulu individuale nu ne potemu multiuni c6 natiune recunoscuta si de monarchulu prin dreptu positiv, prin **Franciscu Iosefianulu** dela 1863—4, care de si e acum ignoratu de lege, avemu sperantia, ca va reveni restituitu, — fiinduca statulu are interesu de a-si ved6 multiunimi pe toti civii, si acestu interesu cumpanesce mai multu, decatu patim'a politica a egemoniei, pentru care ple-

dasi si Dta, fara care inse statulu p6te prospera, indieitu mai bine. Si apoi vomu invatia cele trei limbe ale patriei una c6 si alta si vomu fi in paradis, dar' nu totu in iadulu dusmaniei si alu prefacatoriei. —

Cerculariulu metropolitulu de Alb'a Iulia

IOANE VANCEA

in obiectulu alegeriloru la congresulu mestecatu alu catoliciloru in Bud'a-Pest'a pe 20 Iuniu 1869.

Nr. 705/696. 1869.

Multu On. in Christosu Frate!

Dupace cu schimbarea sistemii de guvernare statulu c6 atare s'a desbracatu de tipulu relegiunariu, ce mai inainte profes6 cu recun6scerea relegiunei catolice de relegiune domnit6re, si asia imbracisindu principiulu de egal'a indreptatire a tuturoru confesiuniloru relegionare recunoscute de statu, acest'a s'a dechiaratu a nu profes6 pre venitoriu nici un'a relegiune c6 atare, a intrevenu necesitatea pentru beseric'a catolica de a se ingrigi, c6 despre t6te trebile sale, ce le protegea statulu mai inainte, se-si provada prin alte organe, cari ar' sustien6 tipulu si caracterulu relegiunei ei, si cari s'ar si interes6 de cauzele densei.

In ac6st'a combinare nu a gasitu mainaturulu si mai siguru midilocu decatu c6 in t6te trebile sale, ce le diregea si menea statulu mai inainte, se se folos6sca de unu organu compusu din credintiosii se proprii, adica din fideli se catolici, dela cari crede a p6te astept6 inca si mai mare sprijiona si mai pucinu ajutoriu, in t6te, decatu cum er6 cela ce'lu capet6 dela statu.

Deci convenindu stralucitulu coru episcopescu la diet'a deschisa si tienuta in Pest'a nu a intrelasatu a tien6 conferintie si a consult6 despre modalitatea, de dupa carea ar' p6te capet6 dela fideli se sprijion'a si ajutoriulu, celu astept6 mai inainte dela inaltulu regimu; si cumpanindu inainte de t6te natur'a lucruriloru besericeei catolice, ce le administr6, diregea si menea statulu respective regimulu, a gasitu ca acele ar' fi mai de frunte d6ue, anume: 1) trebile sc6leloru, 2) a fonduriloru si a fundatiuniloru.

Aceste avendule in vedere corulu episcopescu a staveritu principiulu, c6 se introducea unu organu sub nume de „Autonomia“ s6u de statu catolicu, carele constituinduse c6 atare si de Maiestatea Sa sacratisima, se i6 din man'a inaltulu regimu t6te trebile besericeei catolice, ce le administr6 si diregea statulu respective regimulu pana acum, si se le duca de aici inainte organulu acestu nou dupa modalitatea, ce se va gasi mai conduc6t6ria la scopu.

Spre a se apropi6 de realizarea acestui scopu salutaru pentru interesulu besericeei catolice si alu trebiloru ei, a si compusu stralucitulu coru episcopescu unu programu de alegere previa, spre a pot6 alege pe acei barbati atatu besericesci catu si civili, cari apoi voru compune si prelucr6 unu statutu de alegere definitiva, c6 se se p6ta alege acei barbati, cari voru av6 de a prelucr6 t6te statutele organului asia numitu „Autonomia“ s6u statu catolicu, carele va men6 si duce agendele si trebile besericeei catolice, ce pana aici le ducea inaltulu regimu.

Si luanduse in consideratiune aceea cercustare

momentoasă, ca toate diececele potu se aiba si de acum înainte mai multe lucruri, cari pana acum le a administratu si meritul inaltulu regimu mai vertosu cu privintia atatu la trebile scolare, catu si cele fundationale si ale fondurilor. Stralucitulu coru episcopescu a judecatu a fire dupa dreptate, cá la organulu acelu de Autonomia, unde se voru pertractá trebile comune tuturor dieceselor, se fia reprezentate toate diececele prin barbatii sei, ce i voru alege, cá asia fia-carea diecesa se-si póta representá interesele sale sub pertractarea causeru comune relative la trebile scolare si de fonduri regnicolare publice.

Programulu elucratu de stralucitulu coru episcopescu se alatura sub ./, din carele se vede, ca acelu a) voiesce a se folosi de ajutoriulu si sprijinél'a credintiosiloru sei atatu in menirea trebiloru educatiunei si ale institutiunei, catu si in administrarea averiloru besericesci si scolare, precum si a fonduriloru si a fundatiuniloru pie, b) ca acelu coru episcopescu a si desemnatu numerulu tuturor acoloru barbati besericesci si mireni, cati voru póte lua parte la congresulu acelu pregatitoru, ce se va compune din reprezentantii tuturor dieceselor, ce potu fi interesate la causele comune, cari se voru tiené de sfer'a Autonomiei séu a statului acelu regnicolaru.

Dupace din programulu acelu se vede, ca pentru archidiecece'sa nóstra este aieptatu unu numeru de 5 inisi séu 4 barbati mireni si unu preotu, cari ar' fi a se alege la congresulu acelu regnicolaru tienendu la 20 Iuniu a. c. dupa calendariulu nou, acést'a cu aceea se aduce la cunoscenti'a Fratiiloru Vóstre, ca dupace institutulu acelu de Autonomia séu statu catolicu regnicolaru nu va avé de a se ocupá cu trebi particulari diecesane, fia acele veru de ce categoria séu natura se fia, nici va se impedece constituirea de Autonomia confesionale diecesana séu metropolitana, fara va avé de a administrá si dirige lucruri comune ce se tienu de tipulu catolicu alu scóleloru confesionale cá atari atatu in crescere catu si institutiune, precum suntu fondulu relegionariu cá fondu catolicu comunu, din carele in parte insemnata participa si diececele nóstre gr. catolice, afara de archidiecece'sa nóstra, carea asemenea esi póte formá si cere impartesirea, apoi fondulu studiiloru, cá fondu catolicu comunu, si alte fundatiuni comune regnicolare, — fratiele vóstre se consultati si se cumpaniti, óre cu scopu ar' fi a se subtrage si a absentá dela debaterile, ce voru se se tiena asupra unoru atari lucruri, cause si trebi, cari si de nu s'ar paré acum dóra a atinge asia tare interesele archidiecece'si nóstre, dara cu tempu potu se o face tare interesata si din acelu punctu de vedere, ca resolutiunile de congrue parochiale, de subsidii si ajútore din fondurile publice catolice atatu pre sém'a pretiloru, a cantoriiloru si a docentiloru, catu si pre sém'a besericeiloru, parochieloru, a seminariiloru, si a altoru institute de crescere si invetiamentu pre venitoriu póte nu se voru face si asigná de inaltulu regimu séu ministeriu, fara de statulu acelu catolicu, in carele ni se deschide si nóue partea aceea de conlucrare si activitate, ce pana acum nu o amu avutu in deciderea trebiloru nóstre la inaltulu regimu.

Dreptu aceea de cumva Fratiele Vóstre cointielegunduve cu barbatii nostri intieleginti, ce amu fi oftatu si noi se ne potemu cointielege imprumutatu la olalta, dara pentru scurtimea tempului prefiptu nu amu potutu efeptuí, de cumva veti gasi nu numai consultu dara tocma si recerutu, cá nici noi inca se nu absentamu de acolo, unde potu se ni subverseze mari interese, Fratiele Vóstre se dispuneti alegerea ablegatiloru prescrisi in sensulu punctatiuniloru cuprinse in programulu corului episcopescu alaturatu mai susu; cá asia pre a 20 Iuniu a. c. calendariulu nou se póta fi aicia in loculu congresului acelu pregatitoru, care va se se adune la Bud'a-Pest'a.

In tota intemplantia inse se incunoscentiati aici la acestu ordinariatu rezultatulu celoru intreprinse.

Datu in Blasiu din siedinti'a consistoriala tienuta la 17 Maiu 1869.

Binevointe
IOANE VANCEA m/p.,
archiepiscopulu si metropolitulu
de Alb'a Iulia.

Fagarasiu 28 Maiu 1869.

Ceva din sinodulu vicariale, si ceva din comitetulu districtuale.

Sinodulu vicariale convocatu de rsm. d. vicariu se aduná in 27 Maiu st. n. in beseric'a parochiala gr. cat. a Fagarasiului! — Aici dupa ce d. vicariu deschise adunarea sinodala cu cuvinte alese, se pasiesce la alegerea notariului ad hoc pentru ducerea protocolului, si cá atare s'a alesu prin aclamatiune parochulu Cohalmului Ioane Popescu. Dupa acestea se cetescu cerculariale metropolitane prin rsm. d. vicariu si se dau explicariile necesarie cu deosebire cerculariului. carele ne indruméza la darea dechiaratiunei pentru caracterulu scóleloru confesionali; si aici liea cuventulu notariulu ad hoc si in cate va cuvente arata necesitatea scóleloru confesionali si cu deosebire la noi la romani si in obiectulu acést'a face propunere; apoi d. adv. Densusianu in termini precisi -si arata bucuri'a, ca in. regimu se ingrigesce cu totu zelulu de luminarea poporului, si e datoriu cu recunoscentia pentru acestu zelu alu in. regimu, cu atatu mai vertosu de órace numai cultur'a si luminarea póte fi bazea popóraloru fericite, si cu deosebire a poporului romanu, cu toate acestea trage atentiunea onoratului sinodu la unii §§ ali acelei legi prea elasteci, cari in fine potu se fia una cursa fina cu deosebire pentru noi romanii, si asia se alatura langa propunerea antevorbitorului, pentru „caracterulu scóleloru nóstra confesionale si nationale.“ — Dupa acestea se suspinde adunarea pentru 1/4 óra pentru intielegerea alegerei membriloru in consiliulu scolasticu districtuale conformu § 125 alu art. de lege 38 si de membru pentru acelu consiliu scolasticu din confesiunea nóstra s'a alesu rsm. d. vicariu Antonelli in districtulu Fagarasiului si patru invetiatori; ér' in scaunulu Rupei (Cohalmului) tienutoriu de vicariatu s'a alesu Ioane Popescu parochulu de acolo si din partea invetiatoriloru docentele de acolo. In urm'a acestor'a apoi se facu mai multe consultari asupra prosperarei scóleloru nóstre, cari acuma in tempulu de véra se cercetéza cam nereglatu. . . .

Rsm. d. presiedinte aduce la cunoscenti'a sinodului, ca acusi va fi vorb'a despre statutulu beserice'i catolice facia cu beseric'a nóstra, si ca in privintia acést'a mai ca va fi lipsa a ne conchiamá éra si intr'unu sinodu; inse adunarea response, ca fiindu lucrulu campului nu póte alu parasí, ci se se dechiaré si acuma in privintia acést'a. — Se primesce acést'a si se lieau la protocolu acestea:

„Beseric'a nóstra gr. cat. e autonóma in intielesulu celu mai adevératu alu cuventului. Institutiunile, disciplin'a si ritulu ei suntu cu totulu diferite de ale beserice'i latine. Acestea prin uniunea cu beseric'a facuta numai in respectu dogmaticu nu s'au alteratu de locu, din contra ne suntu asecurate prin nenumerate bule si decreete papale. — Jurisdictiunea ce si o arogase metropolitulu Strigonului asupra beserice'i nóstre, dupa tienorea bulei papale din 22 Febr. an. 1854 inca e redicata dela midilocu, si ce e mai multu chiaru cu consensulu acestui'a. Apoi acestu sinodu nu afla nici una cauza atatu de momentoasă, pentru care ar' trebui se se ignoreze in modu unilateralu conclusale sinodului archidiececanu din 11 Augustu an. tr. si acestu sinodu nici nu se simte in competintia, ale schimbá ori ale modificá acestea. Conchiamé mai antaniu Excelenti'a Sa domnulu metropolitulu sinodulu archidiececanu, ca-ci numai acést'a póte fi competente a schimbá, modificá si alterá conclusale sinodali din 11 Augustu, cari ne oprescu a suferi amestecu strainu in afacerile beserice'i nóstre, cari negresitu ar' urmá in data ce noi amu alege si tramine reprezentanti in intielesulu statutulu beserice'i catolice.“ — Dupa acestea se incheie éra sinodulu prin una cuventare a rsm. d. presiedinte, si cu „Marire intru celi de susu lui Ddieu, si pre pamentu pace, intru ómeni bun'a volire“ — cantatu de intrég'a adunare! etc.

Oh! „dorita pace pre pamentu si intre ómeni bun'a involire.“ — Candu o se adapi pamentulu de binefaceriile tale, candu vei se prindi radecini in filii pamentului si seculului presente? Candu -si voru dá man'a natiunile monarchiei „de bun'a involire?“ — Nici una data! si ah, nefericiti veti fi

voi suprematiloru si egoistiloru, cari abusati de pacea lui Ddieu. — Pace si intre ómeni bun'a involire numai atunci va fi, candu toti se voru inchiná numai treimei „Dreptate, egalitate si fratie.“ . . .

Din cauza, ca in frunte amu pusu, ca voliu scrie ceva si din siedinti'a comitetului districtuale ce fu adunatu in 28 Maiu, asia o se aduce impregiurare la cunoscentia, nu sciu spre acui lauda. — Se nu astepte onoratulu publicu informari mai detaliato si lunge despre pertractarile acelei siedintie dela mene, ci dela altulu mai competente si chiaru dela unu membru alu comitetului distr. Fagarasiu. —

Numai ataf'a amu se dicu, ca parochulu reformatu din Fagarasiu Pinzel, ori Pantielu cum lu chiama, cá membru alu acelu comitetu, de dóua ori a scosu din gur'a sa cuventulu „oláh“, si de acést'a se nu ne miramu, ca-ce a disu, dar' se te miri, ca nobilulu districtu alu Fagarasiului are unu comitetu centrale totu de romani, dar' preste un'a suta membri, intre cari numai vr'o 7 unguri, ca-ci nu suntu de acést'a mai multi, si totu se nu se afle unu romanu, care se provoce pre numitulu popa reformatu la ordine; — a scapatu citofu, mai póte dice si alta data; si apoi din contra vicariulu Antonelli erá se se faca se renuncia de cuventu pentru desbaterea proiectului de lege in caus'a scóleloru confesionali!

Pre cum se aude Benedek va veni a casa, ca-ci pentru elu a trecutu sesiunea acést'a! Vine la omu greu candu dupa multa ostenéla n'are castigu; se tramita boierii din nobilulu districtu apoi pre popa reformatu Pantielu, fiinduca pronuncia asia bine pre „oláh“. —

Pp. Unu preutu din vicariatu nu din districtu.

De langa Oltu 30 Maiu n. 1869.

Beseric'a gr. cat. are neincungiurata lipsa de a se organisá dupa recerintiele timpului presente si pre bas'a autonomiei sale constitutionale. Suntemu din parte competente si asecurati, ca spre scopulu organizarei beserice'i nóstre, se va si conchiamá catu mai curendu unu sinodu archidiececanu. Amu dorí numai cá obiectele pertractande in atare sinodu, se se discuteze de tempuriu si pre calea publicitatiei, cá se ne potemu formá opiniuni mai corecte, si la tempulu seu, se se póta aduce conlucru, — catu se póte — mai nemerite si in cunoscenti'a de cauza.

Dar' tocmai acum se vorbesce si despre completarea capitulului metropolitau, prin alegerea aloru doi membrii noi. Noi, cari consideramu capitululu si resp. consistoriulu metropolitau, cá unu corpu besericescu, carele are se fia expresiunea dorintiei si a votului clerului archidiececanu, si respective reprezentantele clerului archidiececanu, amu dorí, cá in atare corpu se intre barbati, cari prin activitate, zelu si diligentia distingunduse, posedu increderea deplina a clerului si a natiunei nóstre.

Capitululu metrop. pana acum s'a intregitu elu pre sine-si, si inca mai înainte numai cu de aceli individi, cari s'au consacratu statului celibale; abia in anii din urma, sub nemuritoriulu metropolitulu Siolutiu au potutu se intre in capitulu resp. in consistoriulu metrop. doi individi veduvi si unulu casatoritu, si si acestia, nu la cele 7 staluri canonice fundate de eppulu Bobu, ci numai la cele trei staluri create de nou prin grati'a Maiestatei Sale. Dupace acum la locurile vacante vienu a se alege alti doi individi, deci se nasee intrebarea, ca — clerulu nostru fiindu casatoritu, — óre alegesevoru la stalurile vacante si individi din clerulu casatoritu ori veduvu? Nu voimu nici pre departe prin acést'a a nóstra modesta intrebare, a trage la indoiéla meritele si virtutile barbatiloru celibi din clerulu nostru, recunóscemu si apretiuimu meritulu fiacarui, fara deosebire de stare, dorimu numai din tota anim'a, cá la atari promotiuni, se se iè totudéun'a in cuvenita consideratiune cualificatiunea, meritele si siervitiale neobosite fara privire la aceea, déca e cineva celibe, casatoritu, ori veduvu. Acést'a o pretende dreptatea, ecuitatea, cum si bun'a armonia intre frati, cu atatu mai vertosu, cu catu ca acum a trecutu tempulu privilegialoru, apoi noi romanii suntemu satui pana dupa capu de privilegia, ca destulu amu avutu de a suferi din caus'a privilegialoru atatu in privintia beserice'sca, catu si nationale.

Provocarea la nu sciu ce punctu din fundatiunea Bobiana, cu privire la infientiarea capitulului, acum in tempulu egalitatiei si alu progresului,

nu mai p^ote av^e val^ore, cu atatu mai vertosu, cu catu ca ratiunea sanct^osa ne spune, cumca e deosebire mare intre voi'a testatorului si intre voi'a fundatorului, ca-ci p^{re} candu voi'a testatorului e nemutabile, p^{re} atunci voi'a fundatorului, e conditionata si aternat^oria si dela alte impregiurari, cum: increderea si voientia clerului, voi'a imperatului etc., dupa cerintiele si spiritulu tempului.

Deci avemu totu cuventulu a sper^a, ca, la alegerea individiloru pentru stalurile canonice vacante: se voru lu^a in cuvenita consideratiune si barbatii mai distincti si mai meritati din clerulu casatoritu ori veduvu, cu atatu mai vertosu, cu catu ca clerulu nostru in totalitatea sa e casatoritu, prin urmare, p^{re} candu elu are de a suport^a t^ote sarcinele grelei sale misiuni, ca si altii, nu p^ote p^{re} dreptate se fia ignoratu nici in privintia promotiuniloru la beneficiale besericesci etc. Videant Consules etc. . . . —
X. Y. Z.

Dela diet'a Ungariei.

Desbaterea generale asupra adresei a pasatu si siedinti'a din 31 Maiu si inca totu se mai afla o multime de oratori insemnati, cari nu voru a abdica de dreptulu cuventarei, cu t^ote ca mai in urma totu maioritaea va decide.

Intr'aceea „Pestbud. Ved.“ rumpe o lance asupra adreseloru si in urma vine la adres'a nationala alui Mileticu si se mira, ca t^ote celelalte adrese s^{eu} au retacutu cu totul s^{eu} relev^eza numai pe atinse cestiunea nationalitatiloru, semnu, ca compunatorii loru nu s'au inaltiatu la acea sublimitate a politiceii, din care singuru se p^ote inainta binele patriei cu multumirea taturoru. Adres'a lui Mileticu e cea mai multumitoria, pentruca multumirea nationalitatiloru e basea, fara de care nici reformele cele mai liberale nu potu aduce bine pentru fiacare cive alu patriei. —

Honvedii. In sied. din 29 Jókay intr^eba pe min. de aperarea tieriei, d^eca in casu de unu resbelu se voru aplicada banii de lipsa la mobilizarea honvediloru? C. Andrassy raspunde, ca ac^esta o va face diet'a. — Jókay ^{er'} se apuca de delegatiuni, ca ele aplicada t^ote, dar' nu se scia nemica, cum se economis^eza cu banii. Economie a comuna inghite multi bani. T^ote se cumpara cu sume mari si in casu de unu resboiu nefericitu amu cumperatu numai prospectulu de a peri, si reesindu Austri'a cu resbelu fericitu, a cad^e ^{er'} sacrificiu partitei militare austriace. Nu ast^ept^a multu dela reforme, comitatele se voru nimici sc^h. Altii apara necesitatea delegatiuniloru din punctulu dualisticu. Despre nationalitati nu voru se p^{er}da cuvinte, cu t^ote, ca ii intrece Turci'a, care e decisa a face o lege de nationalitati mai liberale decatu a Ungariei, si inca cu intielegerea poteriloru. —

— In clubulu deputatiloru nationali s'au pregatitu d^{ou}e emendamente, unulu in caus'a de nationalitate si celalaltu in caus'a Transilvaniei, cari ambele se voru propune la desbaterea speciala a adresei. Producemu acum textulu acestoru d^{ou}e emendamente, dupa „Alb.“:

Emendamentu cá adausu dupa alini'a 15.

Intr'astfelu de cestiuni de mare importantia. nu potemu trece cu vederea cestiunea de nationalitate, a careia fericita deslegare, dupa noi, este o conditiune de desvoltare morale, spirituale si materiale, prin urmare o conditiune de vi^etia pentru patri'a intr^ega. In ac^esta privintia diet'a trecuta a adusu o lege, si credemu, ca tocma din ac^esta cauza solitudinea parint^esa a Mai. V^ostre a lasatu neatinsa ac^esta cestiune in cuventulu de tron; dar' noi, Maiestate, nu potemu neg^a, ca deslegarea, precum s'a facutu prin acea lege, n'a produsu multumire la t^ote pop^orale tieriei. Deci noi in consciintia si convingerea, ca fericirea comuna a patriei nu se p^ote ajunge decatu prin multumirea indreptatiteloru pretensiuni ale tuturoru pop^oraloru, nu potemu privi deslegarea de anu de definitiva: din ac^esta consideratiune ne dechiaramu plecati si parati, a lu^a ac^esta cestiune din initiativ'a fia a guvernulu Mai. V^ostre s^{eu} a n^ostra propria — la n^oua desbatere si, sustienendu unitatea teritoriale si politica a tieriei, a o desleg^a p^{re} temeulu deplinei egalitati de dreptu, spre asigurarea existintiei si nealienabileloru drepturi pentru fiacare natiune a patriei cá atare.

Pest'a in Maiu 1869.

(Subserisi 20 deputati romani si 5 slavi.)

Emendamentu cá adausu dupa celu de susu:

De obiectu asemenea importante tienemu cestiunea uniunei Transilvaniei, a careia deslegare asia precum s'a decretatu in diet'a trecuta, dupa manifestatiunile din diferite parti si mai vertosu de prin municipalitatele si cercurile electorali din Transilvania, inca n'o potemu privi de multumitoria. Este nenegabilu, Maiestate, ca legile despre uniune, d^eca si ele formalmente n'ar pot^e fi atacate, dupa ce inse ele in esintia loru atingu existenti'a unei tieri ce s'a bucuratu de autonomia propria, si decudu asupra coloru mai vitali interese ale pop^oraloru acelei tieri — fara cá acea tiera si respective maioritaea naturale a pop^oraloru ei se fia participatu la aducerea loru, dupa interesulu loru, p^{re} basea democratiei, conformu principiulu dreptatei eterne, fara de care principiu — asia credemu — ca nu este cu potintia a intemeia unu statu publicu securu si durabile; p^{re} langa ac^esta nepotendu perde din vedere acele acte maiestatice emanate dela 1860 pana la 1865, cá totu atate parole solene ale cor^onei, p^{re} temeulu caror'a natiunea romana din Transilvania pana inca a nu se restituⁱ constitutiunea n^ostra, intrase in vi^etia cá factore publicu de statu — in fapta, de si nu dupa spiritulu constitutiunei n^ostre; nu pregetamu a dechiar^a, ca suntemu plecati — la initiativ'a fia a regimulu Mai. V^ostre fia a n^ostra propria — a cre^a unu nou articlu de lege, care (se faca posibilu convocarea catu mai ingraba a unei diete transilvane p^{re} base democratica si cu pastrarea deplinei libertati de alegere, cá astfelu prin conlucrarea acelei diete se se deslege cestiunea uniunei finalmente, spre multumirea comuna a ambeloru tieri sorori si a poporatiuniloru acelor'a.)

Asia a fostu stilisarea primitiva, ^{era} dupa conferintiele tienute cu unii deputati romani din dr^ept'a pasagiulu subtrasu si inchisu s'a modificatu astfelu:

care — „respectandu interesele vitali si indreptatitele pretensiuni ale poporatiunei transilvane intrege si anume ale natiunei romane, se faca posibilu asiedierea uniunei intre ambele tieri sorori p^{re} temeulu securu alu dreptatei eterne.“

Pest'a in — Maiu 1869.

(Acestu emendamentu nu este inca subserisu probabilminte va fi subserisu numai de membrii clubulu nationale.) —

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresti 20 Maiu. Camer'a legiutoria se ocupa cu desbaterile generali asupra adresei la cuventulu de tron. Oratorii se ocupa multu cu imputarile si cu combaterile fapteloru trecute, atatu personale catu si mai vertosu ale partiteloru. Chiaru si cei ce vorbescu pentru exilarea spiritulu de partita o facu ac^esta totu numai cu depopularisarea partitei dela guvernulu trecut. Se pare, ca securea diace lunga pomulu principiulu, pentru ca, candu in principiu ar' fi uniti cu totii, in midil^oce e mai usiora calea la invoire. Inse se lasamu acestea in man'a cea de diamantu a necesitatii, care invatia minte si pe celu mai cerbicosu, numai se nu fia prea tardiu. —

BINEFACERILE ASOCIATIUNEL.

Societatea „Transilvania“. — A trei'a ei aniversaria. — 11 Maiu 1869.

Fost'ati dv^ostra, dragi lectori si lectritie, atenti vreodata la sunetulu lugubru, jalnicu, duiosu, ce lasa dupa sene ultim'a lovitura de clopotu, ce urm^eza dupa o vecinic'a pomenire?

Luat'ati s^em'a la vuetulu inabusitu, strainu, sumbru, ce face prim'a si ultim'a lopata de tierina, ce cade pe capaculu unui cosciugu, care ne rapesece pentru eternitate o ruda, unu amicu s^{eu} unu concetatianu?

Ac^esta ultima lovitura de clopotu, ac^esta ultima lopata de tierina, suntu bilantiulu unei vieti ce se inchiae; suntu falimentulu ce se declara s^{eu} meritulu ce se proclama; suntu degetele ce arata societatiei unu membru folositoriu alu ei, carele si-a terminatu carier'a terestra cu bine, s^{eu} unu scelelatu, unu misielu, ce merge se-si i^e plat'a crime-loru si a miseliloru sale dela bunulu creatoru.

Amaru, dar' maretiiu momentu!

Numai in momente de acelea se cun^osce si ese la lumina binele ce omulu a faptuitu. — Lumea, ce a participatu la ultim'a n^ostra petrecere, incepe a ne judec^a de cum a ajunsu acasa, ca-ci este o judecata si aici diosu a fapteloru bune si rele.

Ferice de acelu ce p^ote scrie cu o mana ne-

patata si cu fruntea senina in testamentulu vietiei sale: Non omnis moriar, dupa cum a scrisu Horatiu, judecanduse p^{re} sene insusi. . .

Ferice de acela pentru carele posteritatea va ratific^a o asemenea sentintia. . .

Nu de totu voiⁱ muri! Inse cum? Cum? O! Dumnedieule! Nimicu mai lesne si mai comod.

^Eca acolo . . . colo, pe cea valcica verde si frum^osa, este unu bietu satuc^enu, ce n'are beserica s^{eu} sc^ola; facetile si scrietive numele pe frontispiciu, si atunci: nu de totu veti muri.

In celu orasiu mare si latu cá Iasi, Bucuresti etc. este o clasa de ^omeni f^orte seraci, ce n'au lemne ^{er}n'a, ce n'au hrana v^er'a. Suntu seraci si lipsiti, ca-ci au orbitu ori s'au betejitu muncindu. Acum nu mai potu munci, ca-ci societatea nu le da de lucru, n'au ce manc^a, ca-ci celu ce are nu da celui ce n'are. Multi dintre densii suntu p^ote in starea ac^est'a, aperandu patri'a, luptandu pentru sigurantia, sustinerea si prosperitatea societatiei. Nu faceti exceptiune de soldatu, meseriasiu s^{eu} cultivatoriu de pamentu. Faceti institutiele ce suntu de lipsa pentru acesti nevoiasi; scrietive numele pe ele, si de totu nu veti muri.

Nu e orasiu, nu e statu, unde ^omenii se nu diaca pe la garduri, unde ^omenii se nu m^ora cu miile, pentraca nu suntu spitale, nu suntu medici, — nu suntu medicamente. — Faceti spitale si institutiuni, care se garanteze fiacarei comune aceste binefaceri, ce astadi lipsescu numai la barbari, scrietive numele pe frontispiciulu loru, si de totu nu veti muri.

Suntu o multime de tineri, cari ar' voi se invetie si se-si perfectioneze cu seriositate sudiele in tiera s^{eu} in strainatate, spre a deveni cetatieni folositori si a nu remane t^ontori de cari avemu mii. — Suntu ^omeni cari totu au mai lucratu si lucr^eza cate ceva pentru literatur'a nationala, inse nu potu public^a scrierile loru, nu potu inavuti bibliotec'a operiloru n^ostre originale, pentruca n'au cu ce. In rara tiera studentulu, artistulu s^{eu} literatulu au fostu avutu. Ei bine, faceti institutiuni, a caror'a tianta se fia a nu las^a talentele studi^ose din patria a se perde; care se nu lase manuscriptele si operele autoriloru romani expuse pururea la focu s^{eu} putreduni. Scrietive numele pe ele, si nu de totu veti muri.

Comerciulu si industri'a nationala au caditu cu deseversire, prin concurintia ce le-o dau strainii. Ne trebuie o burgessie romana, unu comerciulu si o industria romana. Ei bine, faceti asiediaminte, faceti sc^ole profesionale, care se contribue la scaparea acestoru elemente de vi^etia nationala, fara care o se perimu. Facetile, scrietive numele pe ele, si nu de totu veti muri.

Romani'a tiera autonoma si crestina, platesce tributulu Agareniloru de 400 ani. Ei bine, Romani'a are Cresi, are capitalisti, cari, s^{eu} uniti s^{eu} fiacare in parte, potu rescumpar^a prin depunerea unui capitalu de 40 milio^{ne}, rusinea tributulu ce ne apasa. Numai Mari'a Sa fostulu Domnu alu Moldaviei, Mihaiu Sturza, ar' put^e-o face chiaru si singuru singurelu, ca-ci are unu venitu anualu de 500.000 galbeni. Lucrulu e sciutu si nu incape nici o indoi^ela. Faca acestu mare actu de patriotismu si remana-i numele nemuritoriu.

In scurte cuvinte: avemu mii de plagi sociale, care trebuie vindecate. — Ori care din noi p^ote contribui la vindecarea loru.

O se raspunda cutare: asi face bucurosu si eu cate ceva, inse n'amu cu ce.

Asociatiunile producu minuni neaudite in timpulu nostru.

Unu exemplu nu va arat^a ac^est'a in micu, chiaru la noi.

In judeciulu Mehedintulu este unu satu ce se numesce Titirlestii. Mosi'a e rezasi^eca. Aici au venitu si s'au asiediatu, p^{re} langa mosneni, vr' o d^{ou}edieci familii de pastori romani din Ard^elu, cumparandu pamentulu necesariu. Noii veniti au facutu indata o beserica frum^osa de p^etra, cu care au cheltuitu preste o mie de galbeni, prin analogia aruncata pe fiacare din ei. Apoi au pusu de s'au sugravitu pe paretele din faci'a besericeii unu pastoru (ciobanu), carele cu bat'a mana oile inaintea lui. Da ac^esta beserica este facuta cu banii oiloru. ^Era pastorii, ce au contribuitu la facerea besericeii, s'au pusu de s'a sugravitu pe paretii din intru, cu femeile si copii loru. — Astfelu — dice eruditulu nostru publicistu si agronomu, d. I. Ionescu, carele celu antain a desgropatu la lumina ac^esta fapta pi^osa, — „nu numai domnii si boierii se sugravescu in beserica cá fundatori, ci si ciobanii...“

Cu alte cuvinte nu numai domnii si boierii potu face bine societatiei, ci si ciobanii, candu au bunavointia si punu mana dela mana.

Dara éta unu altu exemplu si mai de aprópe, care ne-a inspiratu tóte aceste meditatiuni.

In memorabil'a di de 3 Maiu 1867, cativa studenti si alti onorabili cetatieni din Bucuresci, serbandu aniversarea acestei mari dile a reinviarei nationalitatii romane in Transilvani'a, unu altu studente avú fericit'a idea de a propune infintierea unei societati pentru ajutorulu studentiloru romani de preste Carpati. Propunerea fú primita cu însufletire. Se institui indata unu comitetu provisoriu pentru elaborarea statuteloru societatiei. — Statutele s'au facutu. Societatea s'a infintiatu. Tíer'a intréga o a imbracisiatu.

Astadi acésta societate, de abia dupa o viétia de doui ani, — inse prin o administratiune si unu controlu din cele mai vigurose, are unu venitu anualu de síepte sute galbeni, cu care intratiene trei studenti la trei din cele mai mari scóle ale lumii.

Acestu venitu cresce neincetatu, ca-ci societatea Transilvani'a avú rarulu meritu de a însufliá o absoluta incredere tuturoru celoru ce voru a ajutá cu obolulu lorú; si acést'a atatu prin personalulu administrativu, catu si prin rigurositatea si publicitatea compturiloru.

Éca ce póte iniciativ'a, cugetarea, asociatiunea! In doi ani, a esitu din neantu un'a din institutiunile destinate a aduce fructele cele mai mantuitórie pentru romani: multiumita catorva studenti romani, vrednici de acestu nume. (Va urmá.)

Vice-regele dela Egiptu Ismail-Pasia sosi la Vien'a spre a invita pe imperatulu la deschiderea canalulu Suez. —

GERMANIA. Worms 31 Maiu. S'a facutu unu congressu de protestanti, la care a asistatu preste 20.000 de protestanti. Congressulu, dupa viue debateri, a adoptatu in unanimitate o lunga declarare, a carei tesa principala este contra esortarei, ce la Septembre trecutu Pap'a a fostu adresatu protestantiloru de a reintrá in sinulu besericeii romane; contra actului Papei, din anulu trecutu, numitu Sylabus, contra enciclicei si contra jesuitiloru. Mai multi oratori au insistatu asupra trebuinției de a formá o beserica germana protestanta, un'a si compacta, cá se respinga cu eficacitate incalcarile curiei romane. —

In FRANCIA inca totu se mai ivescu ici co-lea turburari cu demustratiuni in favórea deputatiloru liberali si defavórea deputatiloru regimulu. In 27 in Saint-Entienne demonstratiunea au ajunsu pana la faptuiri silnice in contra preutimei si a jesuitiloru. Inse trupele postate inaintea prefecturei au însufiatu spiritulu linistitoriu. La alegeri 4 milíone voturi se concentrara in deputatii regimulu, éra in deputatii de colóre liberala se concentrara 3 mil. 200 mii. Asta impregiurare va face pe Napoleonu se concéda mai multu din libertati, ceea ce i recomanda si „Times“. —

Varietati.

Brasiovu. Comitetulu Reuniunii femeiloru romane aduce prin acésta adunc'a sa multiamita dnei An'a Fekete Negruti, presiedinta comitetulu filialu alu Reuniunii f. r. in Blasiu pentru zelósa conlucrare la inmultirea fondulu acestei Reuniuni, la care au incursu prin staruinti'a stimetei dómne in anulu acest'a sum'a de 134 fl. v. a. si anume 22 fl. cá taxe dela membrele R. f. r. din Blasiu si impregiurime si 112 fl. venitu curatu dela balulu arangiatu in Blasiu in 28 Febr. 1869 in folosulu Reuniunii. Totuodata multiamiese subscrisulu comitetu si onoratorulu domni si dómne, care contribuindu la acésta suma au adausu cu o pétra mai multu la edificiuu destinatulu pentru educatiunea si instructiunea nationala a copileloru romane serace din patria. Numele stimatiloru contribuitoari se voru pastrá posteritati in analele Reuniunii f. r. — Comitetulu R. f. r.

— SPRE SCIENTIA. Dela 1-a Aprile, de candu amu luatú asupra-mi, inspectiunea apei miu-erale dela Valcele (Elópatak), cu tramiterea si exploatarea apei acesteia, care este atatu de folositoria pentru tóte bólele de vintre si pantece si cu deosebire la suferintiele emorhoidali, de trengi, se facu abusuri in tóta tíer'a de urmari stricatióse, fiinduca prevaricantiu -si implu sticlele atatu din funtan'a de scalde, catu si din ap'a cea evaporata, care se da locuitoriloru satulu de trei ori pe di in ulceóre pentru beutura. Nu e nici o indoiéla,

ca efectulu apei acesteia, asia tramise. e mai debilu si prin acésta renumele Valceloru trebuie se suferé.

Asia me afliu indetoratu a dechiara onoratulu publicu, care -si comanda ap'a acésta séu cá midilocu de cura séu cá beutura de luxu, ca eu potu garanta numai pentru ap'a comandata dela mine, care se tramite cu scrisóre verificata de mine din ap'a minerala dela Valcele.

Totu deodata trebuie se adangu, cumca in depusurile mele din Valcele si Brasiovu (in cas'a lui Montaldo) se afla apa de Valcele própseta de calitatea cea mai buna, in sticle de o cupa si de diumetate, in mesur'a si in cantitatea ceruta. — Brasiovu 26 Maiu 1869.

Dr. Ferdinandu Otrobán.

— Deputatii Antonelli din Fagarasiu, Melas din Cohalmu si Binder din Mediasiu nu mergu la diet'a din Pest'a. —

— Causa montanistica. Ministrulu de finantia va cerceta in scurtu tóte minele Ungariei si ale Transilvaniei si va consacra mai multu tempu spre scopulu acesta, fiinduca are de cugetu, d. min. Lonyai, a se informá la faci'a loculu prin consultari cu respectii oficiali despre modulu, cum s'ar puté face mai mare economia in prelucrarea mineloru, ér' de alta parte in ce modu s'ar puté exploata mai cu succesu. Pentru acésta ocaziune se trage atentiunea mineriloru séu baiasiloru nostri, cá se se prepare pentru informari de aprópe pentru delaturarea dificultatiloru ce le stau in cale si a gravamineloru respective. —

— Despre muntii granitariiloru. In siedinti'a din 28 Maiu a camerei deputatiloru din Pest'a dep. Makray László dede o petitiune la dieta in numele unei parti din nobilime, care forma o parte din fostulu regimentu respectivu, prin cari se cere, cá muntii tienuti in posesiune de catra regimulu ostasiescu din Vien'a, inse cari cu dreptu avutu din anticuitate se tienu de averea lorú, se se de in dreptu in proprietate libera séu se se intrebuintieze spre scopuri de crescere si institute scolare. — Vedemu, ca aici figuréza numai numele de nobili; si nepublicanduse numita petitiune, nu scimu, déca fostii granitarii nu suntu exchisi cu dreptele lorú pretensiuni la acei munti si ignorati cu totul. Respectivii dela dieta ar' puté da informare, si fostii granitarii inca s'ar puté informa in punctulu acesta, pentrucá se mai informeze pe regimu, ma si pe deputatii romani din Ungari'a despre adeverat'a stare a lucrulu, cá nu cumva se se decida unilateralmente in dieta o cauza atatu de incurcata. —

— Scóla agronomica. Min. de comerciu cu emisu din 26 Maiu a aprobatu planulu universitatii sasesci, substernutu in 31 Dec. 1868 pentru redicarea scólei agronomice pentru sasime si acum numai decatu se va escrie concursu la postulu de directoru. —

— Superstitiune. Lui „M. Polgár“ se scrie din Zalatu'a, ca in satulu Buciumulu de susu s'a desgropatu in 14 Maiu o baba romana de 80 ani murita de curundu, strapungunduse cu furcele de feru si impuscanduse in ea sub cuventu, ca ar' fi fostu strigóia si neodihnesce pe multi, chiamandui nóptea la sene, si acum pórtá frica, pentrucá au luatú parte cu popa cu totu la acestu scandalu rusinatoriu. Nu cumva e o scornitura reutatósa?

— Reformatii din Bucuresci se afla in legatura besericésca cu reformatii din Transilvani'a, fiinduca in caus'a certeii comunitatii besericesci din Bucuresci cu pop'a lorú a tramisi consiliulu besericescu reformatu din Ardélu, caruia e subordinata beserica reformatu din Bucuresci, pe predicatorele Székely din M. Osiorheiu' si pe celu din Czeeczfalva Zoltani in Bucuresci, spre a examina caus'a certeii si a restatori pacea in faci'a loculu. Acei tramisi publica acum in „P. Napló“ una dechiarare, in care se plangu, ca Martinu Czelder cá instrumentu totu mai maresce incurcarile, dechiaranduse cu partit'a lui, ca suntu neindependenti dela orice deregatória besericesca mai inalta, ma au navalitu in cas'a popii Koss, silindulu cá se fuga cu familia cu totu pe feréstra. —

— In Boemi'a se mai popri unu meetingu, fiinduca avea in programa si despre deprinderea in arme; ér' altulu alu lucratoriloru de vr'o 2000 se resolvá a pretende, cá lucratorii se fia reprezentati in municipalitate si in dieta. Oratorii au fostu 6 lucratori. —

Indreptare: La telegramulu din Nr. tr. 38 nu 40 indrépta si subscrierea asia: Jova Popovitiu. —

Edictu.

Iuonu Clotianu gr. cat. a luatú in césatória pe Mari'a Ioanu Barbu gr. or., ambi din Cichindealu scaunulu Noerichu, care si-au parasitu pre legitim'a sa maiere, trecutu de doi ani, se provóca a se infaciosia inaintea sc. protopopescu alu Cichindealulu, cá foru de I-a instantia matrimonialu, intr'unu anu si una di, dela publicarea acestuia; altmintreuna si fara densulu de va lua caus'a la pertractare dupa legi si canóne.

Cichindealu 10/22 Maiu 1869.

Demetriu Aaronu m/p.,
adm. protop. si la forulu I-a instantia
matr. presiedine.

Vinderea unei vinarsarii.

Din partea intreprindetőrei societati subscribe se vende dimpreuna cu tóte vasele respective vinarsarii'a ce se afla la móra de aburu séu vaporu in Satalungu. — Doritorii de a se reflecta la acesta cumparatura, binevoiesca a se intiege cu directorele intreprinderii (care locuiesce in Floraria, cas'a de coptura, (paneria).

Societatea actionaria a mórei de vaporu

1-3 g. tr.

din Brasiovu.

Banc'a generale de ascuratiune reciproca

„TRANSILVANIA“

Suptuscria directiune are onóre a face prin acésta cunoscutu, cumca una invoice facutu din partea ei intre reprezentatele de pana acum ala raionulu directiunei din Brasiovu, d. I. C. Münnich si d. Ioane I. Pedure pentru purtarea comuna si la olalta a acestei reprezentatiuni s'a aprobatu, si prin urmare de adi incolo directiunea nóstra a raionulu Brasiovulu se va reprezenta comunu si impreunatu

I. C. Münnich si I. Ioane Pedure

si fiacare dintre acestia suntu indreptatiti a subserie firm'a. —

Sibiu 24 Aprile 1869. Cu tóta onórea

Directiunea generala

a baneci generale de ascuratiune imprumutata

1-3

„TRANSILVANIA“

AVISU

celoru in dreptu de a vinde obiectele medicamentale

BALSAM-PRESERVATIVU

uniculu medicamentu escelinte contra spasuriloru, bóleloru de stomacu de orice natura, epilepsia, colica repede, diarea, versaturi la femei impovórate, colera, colerina, restaurarea dupa bóle indelungate si regularea organeloru mistitorie, analisatu si aprobatu de chemicu serviciulu sanitariu din Vien'a si usatu de multe celebritati medicale.

Se tramite numai la primirea pretiulu (pe comptantu) ori la posta (Postnachnahme). Pretiulu unei butelie originale cu capsula de cusutoriu si sigilu dimpreuna cu instructiunea in 3 limbe e 1 fl. 50 cr. In Brasiovu se afla in depusulu centralu in apotec'a lui MILLER la „corón'a de aurú“, tergalu pescelui, si la Anken et Comp.; precum si in Bucuresci la d. I. Ovesa negutiatoriu. La apotecarii in: Esseg, Adele Deszathy; in Fagarasiu I. Megei, in Sibiu M. Sill si negutiati. I. Thalmeyer; C. Konya in Iasi; Dr. Hinz in Clusiu; Alb. Jeney in Muresiu-Osiorheiu; Paulu Breuer in Lapusiuu uog.; Rud. Smettau in Ploiesci; Csuta et Comp., negutiatoriu in S. Szt.-György si Ioane Ajtai negutiatoriu in Rosia; Aradu F. T. Probst; Alb'a Iulia C. Boosz; Temisióra A. Quirini, apotecari; Mediasiu apot. la „coróru'a de aurú“; Reginu S. Dietrich; Sigisióra I. B. Deutsch, negutiatori. 32

CURSURILE

la bursa in 4 Iuniu 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 86	cr. v. a.
Augsburg	—	—	122 „	„
London	—	—	124 „	60 „
Imprumutulu nationalu	—	—	61 „	70 „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	69 „	70 „
Actiile bancaluzi	—	—	749 „	— „
„ creditulu	—	—	290 „	80 „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentulu in-
31 Maiu 1869:

Bani 76 — — Marfa 76-25.